

OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ PROSTŘEDKY

POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ A ZAMĚSTNANCŮ

Ke značení ochranných rukavic se používají tyto symboly:

Symbol	K použití na ochranu proti	Symbol	K použití na ochranu proti
	mechanickému nebezpečí		nebezpečí chladu
	řezu padajícím ostrím		teplo a oheň
	ionizačnímu záření		radioaktivnímu zamoření
	ruční řetězová pila		chemická nebezpečí (shodující se požadavky v 5.2.1 a 5.3.2 EN 374-1:2003)
	teplo a nebezpečí požáru - pro hasiče		chemická nebezpečí (shodující se požadavky
	Informace		nebezpečí mikroorganismů

Většina symbolů je doplněna čísly, která označují třídy ochrany pro dílčí ochranné vlastnosti, symboly musejí být umístěny na výrobku a jejich význam musí být vysvětlen v návodu.

Jak poznáte, že osobní ochranný pracovní prostředek splňuje požadavky předpisů?

Pro každý nový OOPP vydává výrobce ES prohlášení o shodě a současně na výrobek umísťuje označení CE. Toto označení je grafickým vyjádřením ES prohlášení o shodě a znamená, že výrobek splňuje základní požadavky nařízení vlády č. 21/2003 Sb., a zároveň také požadavky evropské směrnice 89/686/EHS pro OOPP. Pro OOPP složitě konstrukce, které jsou určeny k ochraně před vysokými riziky (ochrana proti pádu, ochrana dýchacích orgánů, ochrana proti vysokým teplotám, chemikáliím apod.), je označení CE doplněno identifikačním číslem notifikované osoby, která provádí pravidelné kontroly vyráběných OOPP

Jak má být osobní ochranný pracovní prostředek dále označen?

- názvem, identifikační značkou výrobce (dovozce),
- typem výrobku,
- číslem normy a příslušnými symboly ochrany a stupni (třídami) ochrany (jsou-li předepsány),
- datem výroby a také dobou životnosti (pokud je to předepsáno).

K OOPP musí být dodán návod k použití v českém jazyce a musí obsahovat informace o

- používání, skladování, čištění, údržbě, přezkušování a dezinfekci,
- dosahované účinnosti osobního ochranného prostředku,
- vhodném příslušenství osobního ochranného prostředku a o náhradních dílech,
- třídách ochrany odpovídajících různým úrovním nebezpečí a z toho vyplývajících omezení používání,
- době použitelnosti osobního ochranného prostředku nebo jeho určitých součástí,
- způsobu balení vhodném pro přepravu,
- významu všech označení umístěných na osobním ochranném prostředku.

Další informace o požadavcích na OOPP je možno nalézt na webové adrese: www.vubp.cz.

V sekci Zkušebnictví a certifikace, dále rovněž např. na www.bozpinfo.cz.

Kontakty

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 921 111, fax: +420 224 918 391
web: <http://www.mpsv.cz>

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.
www.vubp.cz
www.bozpinfo.cz

Osobní ochranné pracovní prostředky Povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců

Bezpečnost práce začíná u každého z nás

Povinnosti zaměstnavatele při poskytování OOPP

Podle § 104 zákoníku práce a nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a mycích, čistících a dezinfekčních prostředků je zaměstnavatel povinen zejména:

- poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky v případě, že nelze rizika odstranit nebo dostatečně omezit technickými prostředky kolektivní ochrany nebo opatřeními v oblasti organizace práce,
- poskytovat zaměstnancům mycí, čistící a dezinfekční prostředky (za dezinfekční prostředky se považují též ochranné masti),
- poskytovat zaměstnancům ochranné nápoje na pracovištích s nevyhovujícími mikroklimatickými podmínkami, v rozsahu a za podmínek stanovených nařízením vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů
- stanovit způsob, podmínky a dobu používání ochranných prostředků na základě četnosti a závažnosti vyskytujících se rizik, charakteru a druhu práce a pracoviště, jejich vlastností, s přihlédnutím k vlastnostem těchto ochranných prostředků,
- zpracovat vlastní seznam (na základě zjištěných a vyhodnocených rizik a konkrétních podmínek práce) pro poskytování OOPP a mycích, čistících a dezinfekčních prostředků zaměstnancům,
- poskytovat osobních ochranné pracovní prostředky bezplatně; jejich poskytování nesmí zaměstnavatel nahrazovat finančním plněním,
- poskytovat osobní ochranné pracovní prostředky přiměřeně všem osobám, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovišti; týká se i exkurzí, návštěv, kontrolních orgánů apod.,
- poskytovat pouze osobní ochranné pracovní prostředky, které chrání zaměstnance před konkrétním rizikem, neohrožují zdraví zaměstnance, nebrání při výkonu práce a splňují požadavky

stanovené nařízením vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky,

- seznámit zaměstnance s používáním ochranných prostředků a kontrolovat jejich používání,
- udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu,
- připustit použití OOPP pro více zaměstnanců je možné pouze v případě, že byla učiněna opatření, která zamezí ohrožení přenosnými chorobami.

OOPP musí

- být po dobu používání účinné proti vyskytujícím se rizikům a jejich používání nesmí představovat další riziko,
- odpovídat podmínkám na pracovišti,
- být přizpůsobeny fyzickým předpokladům jednotlivých zaměstnanců,
- respektovat ergonomické požadavky a zdravotní stav zaměstnanců.

Povinnosti zaměstnanců

- každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci,
- používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení,
- seznámit se s návodem na používání a údržbu přidělených OOPP a dodržovat pravidla, která jsou v něm uvedena,
- provádět drobnou údržbu přidělených ochranných prostředků,
- používat ochranné prostředky pouze k účelu, ke kterému jsou určeny,
- nakládat s přidělenými ochrannými prostředky šetrně a hospodárně.

Pracovní úrazy a OOPP

Každoročně vznikají tisíce pracovních úrazů, kde je příčinou:

- nepoužívání osobních ochranných pracovních prostředků,
- nesprávné používání OOPP nebo jejich chybné seřízení a přizpůsobení,
- používání poškozených nebo nevhodně zvolených OOPP.

Doporučené podklady ke zpracování vlastního seznamu OOPP

- nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků,
- podrobné informace o zbytkových rizicích, vyskytujících se na příslušných pracovištích,
- návody na používání k jednotlivým OOPP.

Příklad postupu při návrhu seznamu osobních ochranných pracovních prostředků

Profese: STAVEBNÍ DÉLNÍK v konkrétních podmínkách stavby

Rizika zjištěná při posuzování pracovní činnosti:

- pád z výšky
- uklouznutí
- poranění rukou při zpracování materiálu
- styk rukou s chemikáliemi (asfalt, vápno)
- pád předmětů z výšky
- zasažení očí při zpracování materiálu nebo při práci s vápnem.

Seznam OOPP pro stavebního dělníka v konkrétních podmínkách stavby:

- zachycovací postroj, lano s tlumičem energie pádu,
- pracovní obuv s protiskluzovou podešví,
- ochranné rukavice (proti mechanickým rizikům, proti chemikáliím),
- ochranná přilba (základní ochrana),
- ochranné brýle (mechanická rizika),
- pracovní oděv jako ochrana před zvýšeným znečištěním.

Ke značení ochranných oděvů se používají tyto symboly:

Symbol	K použití na ochranu proti	Symbol	K použití na ochranu proti
	pohyblivým strojním součástem		pořezu řetězovou pilou
	chladau		teplu a plameni
	nepříznivému počasí		řezným a bodným ranám
	chemikáliím		kontaminaci radioaktivními částicemi
	statické elektřině		nebezpečí mikroorganismů